

AEROPORT DE CASTELLÓ, S.L.

1. CONSTITUCIÓ I OBJECTE SOCIAL D'AEROPORT DE CASTELLÓ, S.L.

Mitjançant un acord del Govern Valencià de 5 de novembre de 2002, s'autoritza la constitució -a través de l'empresa pública de la Generalitat Valenciana Societat de Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana, S.A.- de la societat mercantil en forma de responsabilitat limitada denominada Aeroport de Castelló, S.L. (d'ara endavant, la Societat), a l'empara de l'article 52 de la Llei de Patrimoni de la Generalitat Valenciana i de l'article 99 del text refós de la Llei de Societats Anònimes.

Aquesta societat pública es crea per gestionar i desenvolupar el projecte de l'aeroport de Castelló. La Diputació de Castelló participarà en el futur fins a un cinquanta per cent en la citada societat, amb la finalitat de canalitzar de manera conjunta la citada gestió.

D'acord amb això, Aeroport de Castelló, S.L. es constitueix el 21 de gener de 2003 com una companyia mercantil de responsabilitat limitada, que es regirà pels seus estatuts socials, per les disposicions de la Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada, i pel text refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana en allò que hi siga d'aplicació.

L'objecte social de l'entitat, segons l'article 3 dels seus estatuts, és la construcció, desenvolupament, gestió i explotació, en qualsevol de les formes admeses per la normativa vigent, d'infraestructures aeroportuàries o de serveis relacionats amb el transport aeri de persones i/o mercaderies. La Societat té el seu domicili social a Castelló (art. 4 dels seus estatuts).

2. CAPITAL SOCIAL I ACCIONARIAT

El capital social fundacional queda fixat en 60.000 euros, dividit en sis mil participacions socials, acumulables i indivisibles, amb un valor de 10 euros cada una, que foren assumides en la seua totalitat per Societat Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana, S.A. i desemborsades íntegrament en gener de 2003. Posteriorment, en març de 2003, la Diputació de Castelló va subscriure íntegrament l'ampliació de capital de sis mil noves participacions, amb un nominal de 10 euros cada una, que foren desemborsades íntegrament.

D'acord amb això, la participació de Societat Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana, S.A. en Aeroport de Castelló, S.L., és del 50% i la Diputació de Castelló hi participa en el 50% restant.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN 2003

L'exercici de 2003 ha sigut el de constitució de la Societat. El fet més rellevant succeït durant aquest exercici ha sigut l'adjudicació del contracte de "construcció i explotació de les instal·lacions aeroportuàries de Castelló" a Concesiones Aeropuarias, S.A.

4. COMENTARIS SOBRE ELS ASPECTES MÉS SIGNIFICATIUS DELS COMPTES ANUALS

4.1 Abast i procediments de la fiscalització

Tal i com hem indicat en l'apartat 1, Aeroport de Castelló, S.L. es constitueix el 21 de gener de 2003. Els comptes anuals presentats per la Societat comprenen el balanç a 31 de desembre de 2003, el compte de pèrdues i beneficis de 2003 i la memòria, tots aquests documents en model abreujat.

Atesa la data de constitució de la Societat i l'encara escassa activitat realitzada, no hem dut a terme una fiscalització completa dels comptes anuals, sinó que hem realitzat una revisió limitada dels dits comptes i n'hem extret les incidències i formulat -si era el cas- les observacions i recomanacions pertinents.

En conseqüència, hi hem aplicat els procediments d'auditoria financera que s'han considerat necessaris, conformement als "Principis i normes d'auditoria del sector públic" elaborats per la Comissió de Coordinació dels Òrgans Públics de Control Extern de l'Estat Espanyol i a les directrius tècniques de fiscalització aprovades pel Consell de la Sindicatura de Comptes. Aquests procediments han consistit en la realització de proves selectives, revisió del control intern i d'altres tècniques d'auditoria que han sigut aplicables en aquest cas, tot incidint de manera especial en els aspectes següents:

- Revisió analítica del balanç i del compte de pèrdues i beneficis.
- Revisió dels epígrafs més significatius dels comptes anuals (immobilitzat, tresoreria, fons propis, creditors a curt termini, d'altres despeses d'explotació...).
- Revisió de la gestió dels contractes i dels convenis de col·laboració subscrits per la Societat en l'exercici de 2003.

4.2 Balanç

El quadre següent mostra, en euros, el balanç d'Aeroport de Castelló, S.L. a 31 de desembre de 2003.

ACTIU	31-12-03
Immobilitzat	99.500
Despeses d'establiment	68.602
Immobilitzacions materials	30.988
Actiu circulant	121.121
Deutors	30.989
Tresoreria	90.132
Total Actiu	220.711

PASSIU	31-12-03
Fons propis	118.142
Capital subscrit	120.000
Pèrdues i beneficis	(1.858)
Creditors a curt termini	102.569
Creditors diversos	9.332
Creditors comercials	90.000
D'altres comptes no bancaris	3.237
Total Passiu	220.711

Quadre 1

4.3 Epígrafs més significatius del balanç

4.3.1 Immobilitzat

a) Despeses d'establiment

Les despeses d'establiment s'elevan a 31 de desembre de 2003 a 68.602 euros. Daquest import, en corresponen 66.087 euros a despeses de primer establiment i la resta, a despeses de constitució.

Durant l'exercici de 2003, s'han activat com a despeses de primer establiment -entre altres- 62.804 euros, corresponents a les despeses de patrocini de les activitats esportives desenvolupades en relació amb un torneig de golf i a les despeses derivades de la presentació del projecte Aeroport de Castelló.

Tal i com s'indica en les normes de valoració del Pla General de Comptabilitat, aquestes despeses solament hauran de figurar en l'actiu del balanç en la mesura que tinguen una projecció econòmica futura i siguin necessàries per a iniciar l'activitat.

La memòria dels comptes anuals no detalla els criteris que s'hi aplicaran per amortitzar les despeses d'establiment, que en tot cas han de ser amortitzades en un termini màxim de cinc anys.

Quant a les despeses derivades del patrocini de les activitats esportives abans esmentades, cal assenyalar que van ser autoritzades pel Consell d'Administració de la Societat, però en una data posterior a la de la firma del conveni de patrocini amb l'empresa organitzadora i per un import inferior al que finalment s'hi va desemborsar.

b) Immobilitzacions materials

El saldo de 30.988 euros del compte "Immobilitzat material" a 31 de desembre de 2003, correspon als treballs d'adequació i estassada d'una parcel·la de 7.000 m².

Els terrenys sobre els quals la Societat està desenvolupant els treballs corresponents al seu objecte social són actualment propietat de la Diputació Provincial de Castelló. En aquest sentit, i per poder desplegar el seu objecte social, la Diputació de Castelló, mitjançant un conveni de 7 de març de 2003, atorga a la Societat Aeroport de Castelló, S.L., la concessió demanial sobre els terrenys perquè pugui escometre aquesta obra. La dita informació, calia haver-la inclosa en la memòria dels comptes anuals i s'hi hauria d'haver comptabilitzat el dret d'ús d'aquests terrenys.

c) Deutors

El quadre següent mostra, en euros, la composició d'aquest epígraf del balanç al tancament de l'exercici.

Compte	Import
Deutors	15.128
Hisenda pública, deutor per IVA	15.485
D'altres	376
Total	30.989

Quadre 2

La totalitat del saldo del compte "Deutors" correspon a l'import que l'empresa Concesiones Aeroportuarias, S.A. ha d'abonar a Aeroport de Castelló, S.L. a conseqüència del reintegrament del cost dels anuncis efectuats en el "BOE" i el "DOGV" i en premsa escrita per donar publicitat a la licitació del contracte de construcció i explotació de l'aeroport de Castelló. L'empresa Concesiones Aeroportuarias, S.A. n'efectua l'abonament en gener de 2004.

El saldo del compte "Hisenda pública deutor per IVA" registra l'import suportat i deduïble per l'adquisició de béns i serveis en l'exercici, que es troba pendent d'abonar

per part de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (AEAT) a la data de la nostra revisió.

d) Tresoreria

El saldo de tresoreria, 90.132 euros, correspon als fons disponibles en l'únic compte corrent mantingut per l'entitat, que ha sigut remunerat en l'exercici a un tipus d'interés del 2,13%.

e) Fons propis

El quadre següent mostra la composició dels fons propis de l'entitat, en euros.

Compte	Import
Capital social	120.000
Resultats del període	(1.858)
Total	118.142

Quadre 3

El capital social és de 120.000 euros, dividit en dotze mil participacions socials, acumulables i indivisibles, amb un valor de 10 euros cada una, de les quals sis mil foren assumides per la Generalitat Valenciana a través de la Societat Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana, S.A. i desemborsades íntegrament en gener de 2003; la resta, sis mil participacions, foren subscrietes íntegrament i desemborsades per la Diputació de Castelló en l'ampliació de capital realitzada en març de 2003 (vegeu l'apartat 2).

f) Creditors a curt termini

La composició del saldo d'aquest epígraf al tancament de 2003 és la següent, en euros:

Compte	Import
Creditors prestació serveis	9.211
Hisenda pública, creditora conceptes fiscals	121
Deutes a curt termini amb empreses del grup	90.000
Compte corrent amb empreses del grup	1.337
Compte corrent amb socis i administradors	1.900
Total	102.569

Quadre 4

El saldo del compte "Deutes a curt termini amb empreses del grup" recull el deute pendent amb SPTCV, conseqüència del préstec que aquesta societat ha concedit a Aeroport de Castelló, S.L. per import de 90.000 euros amb venciment en juny de 2004. La resta de creditors a curt termini correspon majoritàriament a deutes per prestació de serveis que estaven pendents de pagament a 31 de desembre de 2003.

4.4 Anàlisi del compte de pèrdues i beneficis

El compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 2003 d'Aeroport de Castelló, S.L. és el que mostrem a continuació, en euros.

DESPESES	2003
D'altres despeses d'explotació	16.927
Beneficis d'explotació	-
Diferències negatives de canvi	-
Resultats financers positius	2.019
Beneficis d'activitats ordinàries	-
Despeses i pèrdues d'exercicis anteriors	-
Resultats extraordinaris positius	-
Benefici abans d'imposts	-
Impost sobre societats	-
Benefici de l'exercici	-

INGRESSOS	2003
D'altres ingressos d'explotació	13.050
Pèrdues d'explotació	3.877
D'altres interessos i ingressos assimilats	2.019
Resultats financers negatius	-
Pèrdues de les activitats ordinàries	1.858
Resultats extraordinaris negatius	-
Pèrdues abans d'imposts	1.858
Resultat de l'exercici (pèrdues)	1.858

Quadre 5

L'epígraf "D'altres despeses d'explotació" inclou 13.648 euros, que es deuen majoritàriament a despeses d'inserció d'anuncis i de material d'oficina.

"D'altres ingressos d'explotació" inclou els ingressos derivats del reintegrament que, del cost dels anuncis de licitació del concurs de la concessió, ha d'efectuar l'adjudicatari d'aqueixa concessió (vegeu l'apartat 4.3.c).

En l'exercici de 2003 no s'ha efectuat cap contractació de personal.

5. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

5.1 Normativa aplicable, objectiu i abast de la revisió

Aeroport de Castelló, S.L. és un societat pública de caràcter mercantil de capital mixt, en la qual la participació de SPTCV a 31 de desembre de 2003 és del 50%, i el 50% restant en correspon a la Diputació de Castelló.

En els nostres informes de fiscalització corresponents als últims exercicis, ja s'assenyalava que, en determinats casos, pot ser aplicable a les empreses públiques íntegrament el text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, aprovat pel reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny (d'ara endavant TRLCAP), en funció de la més recent jurisprudència del Tribunal Suprem i del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees; això ocorre quan les empreses exerceixen competències públiques de l'ens matriu.

5.2 Aspectes generals del procediment de contractació

D'acord amb la informació facilitada per l'entitat, durant l'exercici de 2003 s'han licitat i adjudicat quatre expedients de contractació per un import total adjudicat de 128.015.083 euros.

(en euros)

	Nombre exps.	Import licitat	Import adjudicat
Total concurs	1	(1) 113.802.025	(2) 127.076.000
Total procediment negociat sense publicitat	3	942.146	939.083
Total general	4	114.744.171	128.015.083

(1) Pressupost d'execució de les instal·lacions aeroportuàries indicat en el plec.

(2) Cost de la inversió que s'ha de realitzar d'acord amb la proposició econòmica de l'empresa concessionària.

Quadre 6

A fi de verificar la correcció dels procediments aplicats per l'entitat en la contractació de béns i serveis, hem seleccionat els expedients que es detallem en el quadre 7.

(en euros)

Concepte	Tipus	Import licitació	Import adjudicació
Contracte per a la construcció i explotació de l'aeroport de Castelló	C	113.802.026	127.076.000
Consultoria i assistència tècnica per al control i la supervisió de la documentació tècnica que ha d'elaborar l'adjudicatari de l'execució i explotació de les instal·lacions aeroportuàries de l'Aeroport de Castelló-Costa Azahar; així com per al control de la tramitació de l'expedient davant de les distintes administracions i direcció d'obra dels treballs inicials de construcció.	PNSP	900.000	900.000

C: Concurs.

PNSP: Procediment negociat sense publicitat.

Quadre 7

D'acord amb el que hem assenyalat en l'apartat 5.1 d'aquest informe, a continuació comentem els aspectes més significatius que han sorgit de la revisió dels expedients seleccionats.

a) **Contracte per a la construcció i explotació de l'aeroport de Castelló**

- D'acord amb el que s'assenyala en el plec mateix (clàusula 3), el contracte es regeix per la Llei 48/1998, de 30 de desembre, sobre Procediments de Contractació en els Sectors de l'Aigua, l'Energia, els Transports i les Telecomunicacions, per mitjà de la qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol les directrius 93/38/CEE i 92/13/CEE.
- Les actuacions preparatòries s'iniciaren l'any 1997, mitjançant l'aprovació, per part de la Diputació de Castelló, de l'"Estudi sobre localització d'emplaçaments per a futures instal·lacions aeroportuàries de Castelló".

En els anys següents continuen realitzant-se les tramitacions necessàries d'acord amb la legislació vigent, de tal forma que amb data 21 de gener de 2003 la Generalitat Valenciana i la Diputació de Castelló constitueixen, mitjançant una participació del 50%, la societat pública Aeroport de Castelló, S.L.

Per ordre del Ministeri de Foment de data 31 de març de 2003, es declara que la titularitat de l'aeroport de Castelló, que corresponia a la Diputació Provincial de Castelló, passa a ser de la societat Aeroport de Castelló, S.L.

Totes les actuacions preparatòries dutes a terme precedeixen l'emissió d'un informe sobre el trànsit aeri, passatgers i previsió d'ingressos, que té gran interès per a decidir sobre l'oportunitat i viabilitat del projecte. Aquest informe fou emés en març de 2003.

- El 12 de maig de 2003, la Junta General d'Aeroport de Castelló, S.L. aprovà el "Plec de clàusules que han de regir el contracte per a la construcció i explotació de l'Aeroport de Castelló, Costa Azahar". Podem destacar que: a) l'objecte de la licitació consistia tant en la construcció de l'aeroport, com en la seua explotació; b) en el plec no es considera un règim de contraprestacions econòmiques (preu), ja que la remuneració a l'adjudicatari per a l'execució de l'aeroport es compensa mitjançant la concessió dels drets d'explotació de les seues instal·lacions durant un termini de cinquanta anys; c) el plec considera l'execució d'una primera fase que possibilita la posada en marxa de l'aeroport l'any 2007, així com una segona o ulteriors fases d'ampliació de les instal·lacions en funció de la demanda i intensitat d'ús; d) així mateix, es pren en consideració la possibilitat d'executar i explotar una zona d'activitats complementàries, els disseny i execució de la qual es deixava obert als suggeriments dels licitadors.

Conformement al que s'estableix en la Llei 48/1998, de 31 de desembre, Aeroport de Castelló, S.L. realitzà les preceptives publicacions.

- Dins del termini assenyalat perquè els licitadors presentessen les seues propostes, la Junta General d'Aeroport de Castelló, S.L., en la seua reunió de data 14 de juliol de 2003, acordà modificar el plec en aspectes que es referien a la connexió de l'aeroport amb la carretera nacional 340, així com els que es referien a la quantia dels préstecs participatius i a l'articulació de garanties sobre el trànsit aeroportuari anual.

Aquestes modificacions es van fer, segons que consta en l'acta corresponent, per *"aclarir alguns aspectes plantejats pels possibles licitadors en la reunió informativa celebrada el passat dia 26 de juny, així com després de la reunió mantinguda amb l'Asociación Española de Compañías Aéreas en data 24 de juny de 2003"*.

Aquesta modificació del plec obligà a publicar de nou la licitació i a prorrogar el termini de presentació de proposicions.

- Una vegada finalitzat, el dia 25 d'agost de 2003, el termini concedit per a la presentació d'ofertes per part dels licitadors, l'única oferta formulada va ser l'oferta conjunta de PGP Asociados, Consultoría de Gestión i Servicios, S.L. (PGP Asociados), Luís Batalla, S.A. Unipersonal (LUBASA) i FCC Construcción, S.A. (FCC).

L'obertura de pliques tingué lloc el 29 d'agost de 2003 i la documentació que integrava l'oferta es va lliurar a la comissió tècnica encarregada de valorar-la, la qual emeté els informes favorables a l'adjudicació en setembre de 2003 (aspectes tècnics) i en octubre de 2003 (aspectes econòmics).

Finalment, i mitjançant l'acord del Consell d'Aeroport de Castelló, S.L. de data 17 d'octubre de 2003, es va adjudicar el contracte a l'única oferta presentada, que fou formalitzat mitjançant escriptura pública el 16 de desembre de 2003.

L'acta de comprovació del replantejament es va alçar el dia 5 de març de 2004 i s'autoritza l'inici de l'execució de les obres.

Amb data 25 de setembre de 2003, la Diputació de Castelló i la Generalitat Valenciana subscrigueren un conveni per mitjà del qual s'atorgava una subvenció a la Diputació Provincial per a atendre el pagament dels preus justs determinats en els expedients d'expropiació tramitats per a l'execució de l'Aeroport de Castelló, Costa "Azahar".

- El contracte de concessió per a la construcció i explotació de l'Aeroport de Castelló, Costa "Azahar" es va formalitzar per mitjà d'escriptura pública de data 16 de desembre de 2003. L'estipulació vuitena d'aquest document porta per títol "Aclariments sobre aspectes relacionats amb obligacions de les parts". Tanmateix, una vegada analitzat el contingut d'aquesta estipulació i d'unes altres que integren el contracte, podem indicar que, en alguns casos, les parts van més enllà del mer aclariment i introdueixen una nova redacció no prevista, o que és distinta al text del plec que regeix la contractació. Aquests aspectes es refereixen a:

- Millores i modificacions dels aspectes tècnics, a proposta de la concessionària.
- Pagament del cànon fix anual a Aeroport de Castelló, S.L. i tarifes per la utilització de les obres i infraestructures aeroportuàries.
- Préstec participatiu que ha de concedir Aeroport de Castelló, S.L. i risc i ventura del contracte i establiment de l'equilibri d'aqueix contracte.
- Capital social de les empreses adjudicatàries i cessió del contracte.
- Cànon que ha de percebre Aeroport de Castelló, S.L. per l'inici del desenvolupament del contracte i responsabilitat per possibles paralitzacions de l'obra motivades per aspectes relacionats amb el medi ambient.
- Carta de patrocini i acreditació de la solvència tècnica per a l'explotació de les instal·lacions aeroportuàries.
- Finançament extern de l'empresa concessionària i pressupost de les obres.

Atés el conjunt de singularitats introduïdes en el document públic de formalització contractual, podem arribar a la conclusió que, per la seua rellevància, calia haver-les canalitzades per mitjà d'una nova licitació, a l'objecte de respectar els principis de contractació recollits en l'article 10 de la Llei 48/1998, de 30 de desembre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i les telecomunicacions. No obstant això, s'ha de fer notar que no consta que hom haja presentat -en temps i forma i a l'empara del que es disposa en els articles 51 i següents de la llei citada- cap reclamació contra el procediment seguit per Aeroport de Castelló, S.L.

- b) Contracte de consultoria i assistència tècnica per al control i la supervisió de la documentació tècnica que ha d'elaborar l'adjudicatari de l'execució i explotació de l'Aeroport de Castelló, Costa "Azahar", així com per al control de la tramitació de l'expedient davant de les distintes administracions i direcció d'obra dels treballs inicials de construcció.**

Quant a l'adjudicació d'aquest contracte, hem d'assenyalar que aquella es realitza a favor de la mateixa empresa a què la Diputació Provincial de Castelló encarregà la redacció del projecte tècnic. A aqueix efecte, s'elegeix el procediment negociat sense publicitat, però no s'hi justifica la concurrència de cap dels supòsits prevists en l'article 25 de la Llei 48/1998, de 30 de desembre. Tampoc no s'efectua cap convocatòria de licitació conforme al que es disposa en l'article 26 de la llei citada.

6. RECOMANACIONS

Com a resultat del treball de fiscalització realitzat d'acord amb el que hem descrit en l'apartat 4.1 d'aquest informe, escau efectuar les recomanacions que s'assenyalen a continuació:

- a) L'activació de despeses necessàries per a posar en marxa l'aeroport de Castelló com a despeses de primer establiment, ha de ser degudament justificada, en la mesura que tinguen una projecció econòmica futura i siguen necessàries per a l'inici de l'activitat. En tot cas, han de ser amortitzades en un termini màxim de cinc anys.
- b) Quant als terrenys sobre els quals estan portant a efecte els treballs que constitueixen l'objecte social d'Aeroport de Castelló, S.L. i que són propietat de la Diputació de Castelló, ha de quedar reflectit en els comptes anuals de la Societat la cessió del dret d'ús que ha realitzat la Diputació de Castelló a favor d'Aeroport de Castelló, S.L.
- c) Quant a l'activitat inversora, s'hauran de prendre les mesures necessàries per a millorar els aspectes que hem posat de manifest en l'apartat 5 del present informe, com a conseqüència de la revisió efectuada sobre els procediments de contractació aplicats per l'entitat en l'exercici.
- d) Aeroport de Castelló, S.L. està participada en un 50% per cada una de les dues administracions que la constitueixen (Diputació i Generalitat), d'on es dedueix que cap de les dues té per si sola la participació majoritària.

Aquesta circumstància pot donar lloc a la no aplicació d'aquelles normes pròpies de les empreses públiques de la Diputació o de la Generalitat Valenciana, les quals exigeixen una participació majoritària de la respectiva Administració. Tanmateix, una interpretació sistemàtica, lògica i finalista de l'ordenament, no pot desconèixer que ens trobem davant d'una empresa pública el capital social de la qual és en la seua totalitat de titularitat pública, ni que el Dret públic estableix uns controls i unes obligacions que són anàlegs per a totes les empreses participades majoritàriament per una Administració pública.

